

BLL - Ballesters

1 Descripció general

Els sòls del tipus Ballesters són soms, ben drenats i de textures mitjanes, amb alguns elements grossos de calcària. S'han desenvolupat sobre sediments molt carbonats i poc consolidats en algunes plataformes estructurals dels costers de la Segarra i de les Garrigues.

Presenten poc desenvolupament edàfic. La seqüència típica d'horitzons és Ap-2C(k) (sediments molt carbonatats).

L'horitzó Ap té un gruix d'uns 30 cm. El seu color (humit) és de marró a marró groguenc fosc (de 7,5YR 4/4 a 10YR 5/4). La textura és franca o francollimosa i presenta alguns elements grossos. El pH és de mitjanament bàsic a lleugerament alcalí. El contingut en carbonat càlcic és molt alt i el de matèria orgànica, de baix a mitjà.

L'horitzó 2C(k) consisteix en un sediment molt carbonatat i poc consolidat, inexplorable per a les arrels. El pH és de mitjanament bàsic a lleugerament alcalí i el contingut en carbonat càlcic és molt alt, amb percentatges sovint de més del 80%.

Per sota acostuma a trobar-se una roca calcària, més o menys fragmentada, o una lutita.

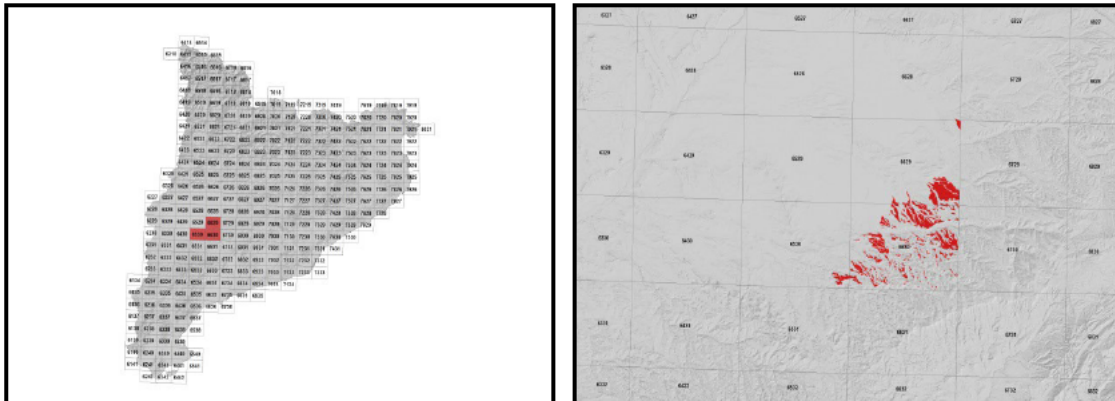
Aquests sòls es classifiquen com a *Xerorthent* típic, franca, carbonàtica, mèsica, superficial (SSS, 1999), i com a *Haplic Regosol (Calcaric)* (IUSS, 2007).

2 Origen/Antecedents

Sèrie **Ballesters**, Geotrebball IV. Mapa de sòls de Catalunya, Tàrrega (66-29 / 389-2-1). ICGC¹, 2017.

¹ ICGC: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

3 Distribució i extensió

Extensió aproximada: 1459 ha cartografiades.

4 Característiques fisicoquímiques

Horitzó genètic	Profunditat (cm)	pH (1:2,5 en H ₂ O)	Matèria orgànica (%)	Salinitat CE 1:5 (dS/m a 25°C)	Sodicitat (SAR)	Carbonat càlcic eq. (%)	Guix (%)
Ap	000-030	8,1-8,5	1,5-3,3	0,1-0,2	-	24-59	-
2C(k) (sediments molt carbonatats)	>030	8,3-8,6	-	0,1-0,3	-	64-86	-

Horitzó genètic	Argila (%)	Llim (%)	Elements grossos (%)	Densitat aparent (kg/m ³)	CIC cmol+/kg	Humitat gravimètrica (%) a	
						-33 kPa	-1500 kPa
Ap	16-20	30-40	5-15	1200-1600	8-10	20-23	9-12
2C (sediments molt carbonatats)	6-29	18-50	-	-	-	-	-

5 Trets identificatius

- Sòls soms desenvolupats sobre sediments molt carbonats i poc consolidats.
- Textures mitjanes amb alguns elements grossos de calcària.

6 Usos del sòl

Aquests sòls tenen principalment un ús agrícola.

7 Tipus de sòls similars en la mateixa àrea de distribució

Raner sòls amb règim de temperatura tèrmica i d'humitat arídica.

8 Pèdon representatiu PANA-006

Seqüència d'horitzons: Ap-C (margocalcària)
Cartografia de sòls a escala 1:25.000 del full de Tàrraga (ICGC, 2017)

Informació general

Data descripció: 21/10/2017
Descriptors: E.Ascaso
Paratge: les Maubes.
Municipi: Preixana.

Cartografia

Sistema de projecció: UTM 31 / ETRS89
Coordenada X (m): 339927
Coordenada Y (m): 4606623
Z (m): 363

Usos del sòl

Vegetació: Cultiu.
Usos del sòl: Agrícola.
Tecnologia de sòls: Secà sense drenatge.

Afloraments

Abundància (%): -
Distància mitja (m): -
Naturalesa: -

Geomorfologia

Escala d'observació: Hectomètrica.
Forma del relleu: Plataforma estructural.
Modificació de la forma: Estable.
Dinàmica de la forma: -
Intensitat dels processos: -
Tipus de pendent: Complexa.
Morfologia local: Situat en una àrea rectilínia.
Situació en el perfil: A la vora inferior de la forma.
Pendent general (%): < 2
Pendent local (%): < 2
Orientació: -
Longitud (m): 500

Descripció perfil

000-025 cm Ap

EST. HUMITAT: Lleugerament humit. COLOR DE LA MATRIU (humit): 10YR 5/4. TAQUES: No n'hi ha. EST. OXIDOREDUCCIÓ: Oxidació. TEXTURA: Franca. ELEMENTS GROSSOS: Molts, grava grossa, subangular-tabular, calcària. ESTRUCTURA: Moderada, en blocs subangulars, fina. CONSISTÈNCIA (humit): Friable. SISTEMA RADICULAR: Limitat per contacte paralític. ASSAIGS DE CAMP (Resposta al HCl 11%): Molt alta. LÍMIT INFERIOR: Contacte paralític, pla. **EPIPEDIÓ OCHRIC.**

025-040/999 cm C (margocalcària)

Material originari

Margocalcària.

Material subjacent

Margocalcària.

Elements grossos

Abundància (%): > 50
Dimensió mitja (cm): 6 - 15
Naturalesa: Calcària.

Crosta superficial

Gruix (mm): -
Consistència: -

Clivellat superficial

Amplada (cm): -
Distància mitja: -

Salinitat

No salí (<2 dS/m a 25°C)

Profunditat efectiva d'arrelament

20 - 40 cm.

Aigua del sòl

Classe de drenatge: Ben drenat.
Estat d'humitat: Lleugerament humit.
Nivell freàtic (cm): Inaccessible.

Classificació *Soil taxonomy* (SSS, 1999):

Xerorthent típic, franca, mesclada (calcària), mèsica.

Classificació WRB (IUSS, 2007):

Haplic Regosol (Calcaric).

Resultats analítics

Horitzó genètic	Profunditat (cm)	pH			CE 1:5 (dS/m a 25 °C)	Matèria orgànica (%)	Carbonat càlcic eq.(%)	Calcària activa (%)	Guix (%)
		H ₂ O 1:2,5	KCl 0.1M 1:2,5	Pasta saturada					
A	000-025	-	-	-	-	-	-	-	-
C (margocalcària)	025-040/999	-	-	-	-	-	-	-	-

Elements grossos (%) Ø >2 mm	Granulometria (%)							Argila Ø < 0.002 mm	Classe Textural USDA
	Arena (Ø en mm)			Llim (Ø en mm)					
	2.00-0,5	0,5- 0,05	TOTAL	0,05-0,02	0,02-0,002	TOTAL			
15 - 35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

CIC cmol(+)/kg	Complex de canvi				Humitat				Aigua disponible (mm)	Densitat aparent (kg/m ³)
	Cations de canvi cmol(+)/kg				Humitat gravimètrica (%) a					
	Ca ²⁺ (*)	Mg ²⁺	Na ⁺	K ⁺	kPa	kPa	-33 kPa	-1500 kPa		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(*) El calci extraïble pot contenir calci de carbonats i/o guix

9 Data d'actualització

29/12/2023